

A Győri Ítéltábla a ... pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** a ... kamarai jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen személyhez fűződő jogok megsértése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2018. április 5-én meghozott 28.P.20.967/2016/25/II. számú ítélete ellen a felperes által 26. és 28. számon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva megállapítja, hogy az alperes a ... Ügyvédi Irodának a felpereshez címzett, 2015. április 29-én kelt levele felbontásával megsértette a felperes levéltitokhoz fűződő jogát.

A pártfogó ügyvéd elsőfokú eljárásban felmerült díját az állam viseli.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felmerült 120.000- (egyszázhuszezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperes pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 75.000,- Ft perköltséget. Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli, a felperes pártfogó ügyvédje díjának viselésére pedig a felperes köteles.

Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a szabadságvesztés büntetését az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben töltő felperes az alábbi tényekre hivatkozással terjesztett elő keresetet.

1. A felperes a ...i Fegyház és Börtön alperes ellen a ...i Járásbíróságon 5.P.22.245/2015. számon indított pert, amelyben költségmentességet kapott. A perben az első tárgyalást 2016. január 13-án 11 órára tűzték ki, melyre a felperes 2016. január 7-én kérte előállítását, valamint annak költségei megelőlegezését azzal, hogy az előlegezett költségeket munkadíjából, letéti pénzéből visszafizeti. Az alperes 2016. január 8-án kelt határozatával a kérelmet nem engedélyezte; kitért arra, hogy a felperesnek 19,- Ft letéti pénze volt, nem dolgozott, pénzküldeménye kapcsolattartójától nem érkezett, ekként az előállítás költségének megtérülését kétségesnek látta. A felperes panaszát a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága a 2016. március 4-én kelt .../848-8/2016. számú határozatával elutasította. Kifejtette, hogy az előállítás költségeinek megelőlegezése kivételes lehetőség és nem kötelezettség, az alperes vezetője pedig döntését a jogszabályok előírásainak megfelelően hozta meg.

A felperes mulasztása miatt a ...i Járásbíróság 5.P.22.245/2015/10. számú végzésével a pert megszüntette, mely végzés 2016. február 24-én jogerőre emelkedett.

Az elmaradt előállítás miatt a felperes 2016. február 5-én panaszt is benyújtott, amit az alperes parancsnoka elutasított.

A felperes véleménye szerint előállítását az alperes jogszerűtlenül tagadta meg, a körszállításról nem is dönthetett volna. Kifogásolta, hogy az alperes arra sem adott lehetőséget, hogy a megelőlegezett összeget később családjától kérje meg, ezáltal megsértette az egyenlő bánásmódhoz való jogát, valamint emberi méltóságát is.

2. A felperes az alperes házirendjében is elérhetőként szereplő 1818-as ingyenes kormányzati ügyfélvonalat 2016. március 9-én kelt kérelme szerint igénybe kívánta venni, azonban a rendszer hibája miatt azt egyetlen fogvatartott sem tudta elérni. Bár az alperes az illetékes szolgáltatónak a hibát jelezte, annak kijavítása nem történt meg.

A felperes hangsúlyozta, hogy az alperes házirendjében biztosította az ingyenes kormányzati ügyfélvonal igénybevételének lehetőségét. Mivel e kötelezettségét megszegte, megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, emberi méltóságát, valamint kapcsolattartási és jogérvényesítési jogait.

3. A felperest képviselő ... Ügyvédi Iroda egy, az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás kapcsán 2015. június 6-án a felperes részére levelet adott fel. A felperes ekkor a ...i Büntetés-végrehajtási Intézetben tartózkodott; az alperes által 2015. június 29-én továbbított levél a felperesnek 2015. július 2-án felbontva érkezett meg, mely tény - az időpont megjelölése nélkül - a borítékon rögzítették. Mivel e levél hivatalos levélnek minősül, azt a büntetés-végrehajtási intézet nem bonthatja fel, ha azonban a címezésből nem derül ki a levél hivatalos jellege, vagy a címzett nem azonosítható, illetve ha feltételezhető, hogy a levélküldeményben tiltott tárgyat helyeztek el, úgy a büntetés-végrehajtási intézet az ilyen leveleket felbonthatja, a borítékon a „Téves bontás” megjegyzést tünteti fel, és az esetről jegyzőkönyvet készít.

A felperes előadása szerint a levél felbontásával kapcsolatos panaszát az alperes megfelelően nem vizsgálta ki, amivel megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, emberi méltóságát, illetve magánlevélhez való jogát.

4. A felperes 2016. március 23-án kérelmet nyújtott be az alpereshez: az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban lévő eljáráshoz kapcsolódóan egészségügyi iratanyagába kért betekintést, és kérte a TAJ-számára felírt gyógyszerlistájának a kiadását is 2003. évtől kezdődően. A büntetés-végrehajtási intézet a kérelem előterjesztéséről a felperest megfelelően tájékoztatta; a fogvatartott egészségügyi anyagát rendelési időben, előzetes jelzés alapján áttekintheti, jegyzeteket készíthet, és kiválaszthatja a fénymásolásra vonatkozó leleteket. A TAJ-számra felírt gyógyszerekről ugyanakkor az alperesnél alkalmazott egészségügyi nyilvántartó rendszerből tizenhárom évre visszamenően nem lehet adatot kinyerni.

A felperes álláspontja szerint azzal, hogy az alperes teljes egészségügyi iratanyagát nem adta ki (az egészségügyi és a fogászati kartont is érintően), megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, testi épséghez és egészséghez, valamint emberi méltósághoz való jogát. Elismerte ugyan, hogy a szintes reintegrációs tiszttől tájékoztatást kapott, azonban nem megfelelő körülmények között és újabb tájékoztatást kérelme ellenére sem adtak neki. Mindemellett véleménye szerint elfogadhatatlan, hogy a TAJ-számra felírt gyógyszerek listáját az alperes nem adta ki.

5. A fogvatartott a büntetés-végrehajtási intézetnél annak intézkedése, mulasztása, vagy bármely magatartása miatt kérelmet és panaszt terjeszthet elő, melyet a fogvatartotti nyilvántartásban, az ún. FANY-rendszerben a beadvány jellegének megfelelően rögzíteni kell. Abban az esetben

ugyanakkor, ha a fogvatartott kérelmet vagy panaszt nyújt be, elintézéséig az ugyanebben a tárgyban előterjesztett kérelmet és panaszt már nem rögzítik. Ha a fogvatartott csupán tájékoztatást kér, amit a nevelő is meg tud adni, úgy ezt a kérelmi lapra ráírja, és ilyenkor a kérelmet a FANY-rendszerben nem kell rögzíteni. Előfordulhat az is, hogy a kérelmet szakszolgálathoz továbbítják.

A felperes sérelmezte, hogy az alperes kérelmeit, panaszait nem bírálta el, azok egy részét a FANY-rendszerben nem rögzítette, amivel megsértette személyiségi jogait, valamint jogérvényesítési jogait.

6. A fogvatartottak szabad levegőn való tartózkodásának jogának biztosítása érdekében az alperes épületenként egy vagy több sétaudvart alakított ki. Egyedi esetekben az alperes döntheti el, a fogvatartottak szabad levegőn való tartózkodásának jogát melyik sétaudvaron biztosítja. A szabad levegőn való tartózkodással kapcsolatos körülmények miatt a felperes a büntetés-végrehajtási intézetnél panaszt nem nyújtott be.

A felperes kifogásolta, hogy 2016 nyarán az A/4-es fegyház as épület vonatkozásában a sétát a 8 db beton sportpálya valamelyikén tartották meg a sétaudvar helyett. E sportpályák közül is csak az egyiket helyezték el sporteszközöket, padot pedig sehol nem. Állította, hogy kérelmi lapon panaszt nyújtott be emiatt. Mivel az alperes a szabad levegőn való tartózkodási jogát nem megfelelő körülmények között biztosította, megsértette a testi épséghez, az egészséghez fűződő személyiségi jogát, valamint az egyenlő bánásmód követelményét.

7. A felperes 2015. július 13-án kérte munkába állítását, mely kérelmet az alperes megvizsgált és elutasított. Ezt követően a munkába állítás kapcsán a felperes újabb kérelmet már nem nyújtott be.

A felperes utalt arra, hogy munkába állítására számtalan kérelmet benyújtott. A belügyminiszter utasítása szerint az egészséges fogvatartottakra kötelező munkáltatás vonatkozik; az alperes pedig mulasztásával megsértette emberi méltóságát.

Felsorolt sérelmeivel a felperes több hatósághoz, így a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz, az Alapvető Jogok Biztosához, valamint a Vas Megyei Főügyészséghez fordult. Az adatvédelmi biztos és az ombudsman a felperes számára tájékoztatást adott, míg a Vas Megyei Főügyészség a 2016. május 12-én kelt Bv.659/2016/4. számú állásfoglalásában azt állapította meg, hogy az alperes a jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el, így ügyészi intézkedésre nem kerül sor. Ezzel az állásfoglalással szemben a felperes a Legfőbb Ügyészség Büntetés-végrehajtási Törvényességi Felügyeleti és Jogvédelmi Önálló Osztályához panasszal élt, amelynek 2016. július 15-én kelt Bv.565/2016/2-II. számú állásfoglalása szerint a felperes által kifogásolt tények és körülmények a beszerzett adatok és iratok alapján nem, vagy nem kétséget kizáró módon voltak alátámaszthatók.

A felperes 2016. szeptember 19-ei keltezéssel nyújtott be kártérítési kérelmet az alperesi büntetés-végrehajtási intézettel szemben, amely azt 2016. november 9-én meghozott 3529/3214-3/2016.ált. számú határozatával elutasította.

A felperes e határozat ellen fordult keresettel az elsőfokú bírósághoz. Kereseti kérelmében arra kérte a bíróságot, kötelezze az alperest 1.500.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére, állapítsa meg a felsorolt jogsértések megtörténtét, az alperest annak abbahagyására kötelezze, a további jogsértéstől pedig tiltsa el. Kérte a bíróságot arra is, kötelezze az alperest 1.500.000,- Ft, a köz javára megítélendő, közérdekű célra fordítandó bírság megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság felhívta a Ptk. 6:519. §-át, 6:548. § (1) bekezdését, 2:43. §-át, 2:51. § (1) bekezdését, 2:52. § (1) és (2) bekezdéseit, a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bvtv.) 12. § (4) bekezdésének d) pontját, 21. § (1) bekezdését, 76. § (1) bekezdését, (2) bekezdésének f) pontját, 97. § (2) bekezdését, 113. § (1), (4)-(6) bekezdéseit, 119. § (1) és (2) bekezdéseit, 122. § ea), f) és g) pontjait, 140. § (1) és (2) bekezdéseit, 141. § (1), (3)-(5) bekezdéseit, 142. § (1) bekezdését, a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII.19.) IM rendelet (IM rendelet) 9. § (2) bekezdését, 10. §-át, 98. § a) pontját, 99. § (3) bekezdését, 127. § (1) bekezdését, a büntető eljárásban, a szabálysértési eljárásban, valamint a büntetés-végrehajtás során elrendelt elővezetés, a terhelt, illetve az elítélt vagy a kényszergyógykezelt elfogása és megtalálása esetén meghatározott bíróság, ügyész, illetve nyomozóhatóság vagy végrehajtásért felelős szerv elé állítása, továbbá az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott kérelmére történő előállítás során felmerült költség megtérítésének részletes szabályairól szóló 71/2014. (XII.19.) BM rendelet (BM rendelet) 2. § (1) bekezdését, (8) bekezdését, végül a régi Pp. 164. § (1) bekezdését, és a keresetet alaptalannak ítélte meg.

A felperesnek a ...i Járásbíróságon tartott polgári ügyre vonatkozó előállítása kapcsán kiemelte, hogy a bíróság a felperest nem személyes megjelenésre kötelezéssel idézte, ezért előállítására csak akkor kerülhetett volna sor, ha annak költségeit megtéríti. Mivel a felperes nem rendelkezett megfelelő letéti összeggel, és családja sem támogatta, az alperes jogszerűen döntött akként, hogy nem szállítja a felperest ...re. A tárgyalásról való távolmaradás jogkövetkezményeiről egyébként sem az alperes volt köteles tájékoztatni őt; a mulasztás következményeire a bíróság az idézési formanyomtatványon hívta fel a felperes figyelmét. Utalt arra is, miszerint a felperes nem hivatkozott arra, hogy a per megszüntetéséről rendelkező végzés ellen fellebbezéssel élt, miként igazolási kérelmet sem terjesztett elő. Bár a bíróság idézése 2016. november 16-án kelt, a felperes a költség megelőlegezése iránti igényét röviddel a tárgyalás hatánapját megelőzően terjesztette elő.

Az 1818-as ingyenes kormányzati hívószám tekintetében az alperes megfelelően bizonyította, hogy a hívószám működésképtelenségéért őt felelősség nem terheli. A hibát a szolgáltatónál jelezte, annak elhárítása mindennek ellenére maradt el. Nincs jelentősége annak, hogy a házirendben szerepelt az ingyenes kormányzati hívószám igénybevételének lehetősége, mindemellett pedig a felperes nem bizonyította, hogy személyiségi jogai emiatt sérelmet szenvedtek.

A ... Ügyvédi Irodától érkezett levél vonatkozásában a törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a hivatkozott IM rendelet értelmében a hivatalos levél továbbításakor az alperes jogszerűen járt el, az pedig nem bizonyított, hogy a téves felbontásért felelősség terheli. A felperes által csatolt levélborítékból csak az tűnik ki, hogy azt felbontották, azonban az nem, hogy ki. A téves felbontás mindemellett önmagában nem bizonyítja a levélküldemény tartalmi részének megismerését, így a felperes nem bizonyította, hogy őt személyiségi jogaiiban sérelem érte.

Az egészségügyi iratanyag kapcsán az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy annak kikérésére az alperes lehetőséget biztosított, a felperes a nevelőtől a megfelelő tájékoztatást megkapta. Az alperes jogszerűen járt el, a felperes pedig személyiségi jogainak sérelmét nem bizonyította.

A felperes kérelmeinek, panaszainak elbírásával kapcsolatos állításait érintően a bíróság álláspontja szerint nem bizonyította, hogy valamennyi, általa csatolt kérelmi lapot nevelőjének ügyintézés céljából átadta. A pecséttel ellátott kérelmi lapok nem bizonyítják, hogy a felperes kérelmeit nem teljesítették, a kért felvilágosítást részére nem adták meg. Két kérelmi lap rögzíti, hogy a kívánt felvilágosítást a felperes megkapta. Az a tény, hogy a kérelmi lapok hátoldalát nem töltötték ki, személyiségi jogi sérelmet nem okozott. Az alperes mindemellett bizonyította, hogy a felperesnek a nevelési anyagban is fellelhető kérelmeit a FANY-rendszerben rögzítette, és a szakterületi ügyintézés is megtörtént. Kiemelte, hogy ... tanú vallomása szerint, ha a fogvatartott a már előterjesztett kérelmével, panaszával azonos tartalommal 30 napon belül újra kérelmet, panaszt nyújt be, a nyilvántartásban azt nem rögzítik, és ha a kérelem, a panasz elintézésére a nevelő is képes, úgy ő is megadhatja a szükséges tájékoztatást. Utalt arra is, a felperes nem élt panasszal annak kapcsán, hogy valamely határozatot nem kapott meg, illetve nem bizonyította, hogy a kérelmek, panaszok intézésével kapcsolatos magatartásával, gyakorlatával az alperes személyiségi jogait megsértette.

A felperesnek a szabad levegőn való tartózkodással kapcsolatos kérelme tekintetében az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes sétaudvart alakított ki, így a fogvatartottak szabad levegőn való tartózkodását megfelelően biztosítja. A szabad levegőn való tartózkodás a fogvatartottak számára nem kötelezettség, csupán lehetőség, ugyanakkor, ha ezzel élni kívánnak, a szabályokat megtartani kötelesek. Az alperesnek nincs jogszabályi kötelezettsége arra nézve, hogy valamennyi sétaudvaron tornaeszközöket, padokat alakítson ki; önmagában ennek elmaradása esélyegyenlőtlenséget még nem okoz. A felperes a szabad levegőn való tartózkodással kapcsolatosan egyébként sem terjesztett elő panaszt, személyiségi jogainak sérelmét nem bizonyította, a szabad levegőn való tartózkodás célja pedig nem a fogvatartottak egyéni kényelmi szempontjainak biztosítása, hanem egészségügyi állapotuk megőrzése.

A munkába állítás kapcsán a törvényszék osztotta az alperesnek azt az álláspontját, hogy a Bvtv. alapján nem köteles a munkavégzés lehetőségét biztosítani. A Befogadási és Fogvatartási Bizottság (a továbbiakban: BFB) a fogvatartott körülményeit megvizsgálva dönti el, tudnak-e a fogvatartottnak munkát felajánlani.

Összefoglalva: A felperes egyrészt nem bizonyította tényállításait, másrészt jogorvoslati jogának, panaszjogának kimerítését sem, ezért az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, további bizonyításra pedig nem volt szükség.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett; annak megváltoztatását, és a kereseti kérelemnek megfelelő döntés hozatalát kérte. Sérelmezte, hogy a mérlegeléssel megállapított tényállás során a törvényszék ..., ... és tanú tanúk vallomását figyelmen kívül hagyta.

Előadta, hogy a ...i Járásbíróságra történő előállítás költségeinek előlegezése az alperes számára gazdasági kockázatot nem jelentett, hiszen a megtérülésre reális esély volt. Mindenesetre, ha dolgozhatott volna, a költségek megelőlegezésének semmilyen akadálya nem lett volna.

Az 1818-as hívószámú vonal elérhetőségét az alperesnek biztosítania kellett volna, amit nem tett meg, emiatt a keresetlevelében írt sérelmeket szenvedte el.

A ... Ügyvédi Irodától kapott levelének dokumentálatlan felbontása a belső rendelkezések nagyvonalú, önkényes alkalmazására utal, a szabálytalan bontás ténye pedig kétséget kizáróan állapítható meg.

A felperes egészségügyi dokumentumai kapcsán visszautalt az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataira.

Kifogásolta, hogy az alperes rendszerében nem biztosított a kérelmek nyomon követésének lehetősége, ugyanis az azonos tárgyban kiadott újabb kérelem nem kerül a rendszerbe, az azonnal elintézett kérelmeknek pedig nincs is nyomuk. A fogvatartott e rendszernek ki van szolgáltatva, melynek következményeként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem élt panasszal, nem nyújtott be kérelmet. Véleménye szerint a jogsértő gyakorlat megállapításához kellő bizonyítékot szolgáltatott.

A szabad levegőn való tartózkodással kapcsolatosan hangsúlyozta, önmagában az a tény, hogy az egyik sétaudvaron vannak eszközök, a másikon pedig nincsenek, az esélyegyenlőséget sérti; az pedig, hogy az alperes a probléma enyhítése céljából nem intézkedett, jogsértésének mértékét csak növeli.

A fogvatartottak munkáltatása jogpolitikai cél, mellyel szemben az alperes védekezése szögesen ellentétes. Amikor pedig tanulmányai miatt a munkavégzést be kívánta volna fejezni, ezért akarták felelősségre vonni. Megismételte, hogy munkába állításának elmaradása az emberi méltóság sérelmével járt, keresmény hiányában pedig szűkölködni kellett.

Az alperes a fellebbezésre nem tett észrevételt.

A fellebbezés túlnyomórészt alaptalan.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, és jogi következtetései is többnyire helytállóak.

Az ítéletábra mindenekelőtt azt rögzíti, hogy a felperes által perbevitt igények ténylegesen a Ptk. 2:42. § -a szerinti személyhez fűződő jogai megsértéséhez fűződnek; ez kitűnik abból is, hogy a felperes megsértett jogait megjelölte, valamint a Ptk. 2:51. és 2:52. §-ai szerinti szankciók alkalmazását kérte. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy - szemben a régi Ptk. rendelkezéseivel - a közérdekű bírság jogintézményét a törvény nem tartalmazza.

A polgári jogi személyiségvédelem kapcsán leszögezendő egyrészt, hogy azok köre nem azonos az alapjogok katalógusával, másrészt pedig, hogy a megsértett jognak az ember személyisége lényeges vonását kell érintenie. A személy védelmének polgári jogi eszközei ugyanis a személyiség ellen irányuló, a személy társadalmi megítélését negatívan befolyásoló támadások ellen nyújtanak jogvédelmet (BDT 2006.1444.), amiből az is következik, hogy a közhatalmat gyakorló szerv valamely jogszabálysértő intézkedése, mulasztása önmagában személyiségi jogsértést még nem alapoz meg. Kiindulópontul rögzíteni szükséges azt is, hogy a büntetés-végrehajtási intézet jogszabályoknak megfelelő eljárása kizártta teszi a felperes személyhez fűződő jogai megsértését.

Kereseti kérelmében a felperes hét különböző körülmény kapcsán állította személyhez fűződő jogai megsértését. Ezek közül kizárólag arra hivatkozott alappal, hogy az alperes a ... Ügyvédi Irodának a hozzá címzett, 2015. április 29-én kelt levele felbontásával megsértette levéltitokhoz fűződő jogát; ezzel kapcsolatosan az ítéletábra megjegyzi, bár a régi Ptk. 81. § (1) bekezdéséhez képest a Ptk. a levéltitkot személyhez fűződő jogként nem nevesíti, az felfogható a Ptk. 2:43. § e) pontja szerinti magántitkokhoz való jog részeként.

A periratokhoz 6/F/20. számon csatolt levélből megállapítható, hogy a felperes a fogvatartási körülményekkel összefüggésben az Emberi Jogok Európai Bíróságához intézendő kérelem tárgyában kereste meg a ... Ügyvédi Irodát. Az ügyvédi iroda 2015. április 29-én kelt levelében arról

tájékoztatta a felperest, hogy milyen iratokat kell neki aláírva visszaküldenie, és tájékoztatta, ilyen esetekben nem tud megbízási szerződést kötni. A levélborítékból kitűnik: a levelet a ... Ügyvédi Iroda 2015. június 26-án ...en adta postára, mely az alpereshez 2015. június 29-én érkezett. Mivel a felperes akkor éppen ...ett tartózkodott, az alperes a levelet a ... Megyei Büntetés-végrehajtási Intézethez továbbította, ahol a 2015. július 2-ai kézbesítéskor azt rögzítették, hogy „bontva érkezett”. A fentiek alapján ésszerűen csak az a következtetés vonható le, hogy e levelet a Bvtv. 174. § (4) bekezdését megsértve az alperesnél bontották fel, a levéltitok megsértéséhez pedig nem szükséges annak bizonyítása is, hogy a jogsértő a levélküldemény tartalmi részét megismerte.

Az ítéletábra kiemeli: az alperes kártérítési határozata szerint előfordulhat, hogy a hivatalos védőtől érkezett levelet felbontják, leginkább azért, mert több azonos nevű fogvatartott van az intézetben, s a pontos címzettet nem lehet azonosítani, vagy pedig a címezésből nem derül ki egyértelműen, hogy hivatalos levélről van szó; ilyenkor a borítékot „téves bontás” megjelöléssel látják el, és az esetről jegyzőkönyv készül. Ezzel szemben az alperes alkalmazottja, a felperes nevelője, ... tanú azt adta elő, nem fordulhat elő, hogy a hivatalos levelet azért bontják fel, mert azon nem látható e minősége. Ha a hivatalos levél címzettje nem beazonosítható, akkor ezzel a jelzéssel a feladónak a levelet vissza kell küldeni, és a címzett beazonosításához szükséges további adatot kell kérni. (... tanú vallomása - Szombathelyi Törvényszék 28.P.20.967/2016/22. számú jegyzőkönyv 7. oldal).

Az ítéletábra ebben a körben a Ptk. 2: 51.§ (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozással elegendőnek ítélte meg a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását. Nem tartotta indokoltnak az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, valamint eltiltását a további jogsértéstől - részben azért, mert a jogsértés egyszeri cselekménnyel valósult meg, részben pedig azért is, mert a felperes 2018. május 14-étől más büntetés-végrehajtási intézetben tölti büntetését. A sérelemdíj iránti igény tekintetében a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a személyiségi jogsértés ténye önmagában nem vonja maga után ennek az igénynek a megalapozottságát (BDT 2018.3821.); annak alkalmazásához a személyiséget ért nemvagyoni sérelem szükséges, amely testi vagy lelki változásokban, illetve a személyiséget körülvevő társadalmi, természeti környezetnek a személyiségre hátrányos megváltozásában nyilvánulhat meg (PJD 2017.3.). Irányadó volt az is, hogy a sérelemdíj iránti igény bagatell nemvagyoni hátrány esetén akkor is alaptalan, ha a személyiségi jogsértés objektív ténye egyébként megállapítható (BDT 2017.3657.). Az adott esetben tartalmához képest az alperes jogsértése alkalmatlan volt arra, hogy felperes személyisége sérelmet szenvedjen, ezért a sérelemdíj iránti követelés alaptalan.

A fentieket meghaladóan - a felperes által állított további jogsértések kapcsán - az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést arra, hogy a felperes személyhez fűződő jogainak sérelme nem állapítható meg. A fellebbezés tartalmára tekintettel az ítéletábra az alábbiakat emeli ki.

- A ...i Járásbíróság által 2016. január 13-ára kitűzött tárgyalásra történő előállításra az alperes nem volt köteles, és nem kellett vizsgálnia azt, hogy az előállítás költségeinek megelőlegezése esetén van-e remény a megtérülésre.
- Az 1818-as ingyenes kormányzati hívószám működésképtelensége az alperesnek nem róható fel; önmagában az a tény pedig, hogy a házirend szerint ezt a felperes igénybe vehette, személyhez fűződő jogai sérelmét nem alapozza meg.
- A Bvtv. 12. § (4) bekezdésének d) pontjából csupán az következik, hogy az elítélt egészségügyi dokumentációiba betekinthet, azokról a büntetés-végrehajtási intézet saját költségére másolatot készíteni, vagy az iratok eredetijét kiadni nem köteles. Mivel az alperes jogszabályt nem sértett, a felperes erre alapítottan igényt nem érvényesíthet.

- A felperes kérelmeinek, panaszainak elbírálása tekintetében az ítélet tábla abból indult ki, hogy az alperes esetleges mulasztása személyiségi jogsérelmet csak akkor alapozhat meg, ha ez egyben a személyiség lényegi elemeinek védelmét szolgáló jogok sérülését is jelenti. Erre vonatkozó adat ugyanakkor nem merült fel, a felperes pedig nem volt elzárva attól, hogy a véleménye szerint jogszabálysértő ügyintézés miatt panasszal éljen.
- A másodfokú bíróság egyetért a törvényszékkal abban, hogy az alperes a felperes szabad levegőn való tartózkodásának jogát biztosította. A tornaeszközök, padok kialakítása valamennyi sétaudvaron nem kötelezettsége, az pedig ugyancsak nem bizonyított, hogy felperes által használt sétaudvaron ilyeneket a felperes személyével összefüggésben nem létesített.
- A felperesnek a munkába állítás elmaradása miatt előterjesztett igénye tekintetében a Bvtv. 119. § a) pontja úgy rendelkezik, hogy a szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt munkához és foglalkozása szabad megválasztásához való joga és a vállalkozáshoz való joga e törvényben meghatározott korlátozásokhoz megfelelően gyakorolható. A Bvtv. 96. § (1) bekezdésének f) pontja a BFB feladataként határozza meg a nem dolgozó és az újonnan befogadott elítélt munkába állítását; e § (3) bekezdése szerint az elítéltet a BFB döntéseivel szemben e törvényben meghatározott jogorvoslati jog illeti meg. A Bvtv. 119. § (2) bekezdése alapján az elítélt munkába állításáról és annak módosításáról a munkakör, a munkahely és a munkáltató megjelölésével a BFB dönt. Mindezek alapján az ítéletnek nem feltétlen joga, hogy munkába állítsák. A felperes egyébként azt állította: a 2015 májusa és decembere közötti időszakban kérte, hogy dolgozhasson (Szombathelyi Törvényszék 28.P.20.967/2016/22. számú jegyzőkönyv 6. oldala). Megállapítható viszont - bár a konkrét időtartam nem ismert -, hogy a felperes szombathelyi tartózkodása során hosszabb ideig biztosított volt munkavégzése; ő maga hivatkozott például arra, hogy tanulmányai miatt a munkavégzést be kívánta fejezni. Abban az időszakban, amikor a felperest valóban nem állították munkába, nem bizonyított, hogy ez egyben személye elleni támadás is volt.

Az ítélet tábla megjegyzi azt is, hogy a felperes többször hivatkozott az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére, azonban nem adta elő, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény (Ebkty.) 8. §-ában foglalt mely tulajdonsága miatt érte őt hátrányos megkülönböztetés.

Mindezek miatt az ítélet tábla a régi Pp. 253. § (2) bekezdésére utalással az elsőfokú ítéletet részben és akként változtatta meg, hogy megállapította, az alperes a ... Ügyvédi Irodának a felpereshez címzett, 2015. április 29-én kelt levele felbontásával megsértette a felperes levéltitokhoz fűződő jogát.

Az elsőfokú bíróság által felhívott Pp. 87.§ (2) bekezdésének a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. Tv. szerinti hatályos szabályozásnak az a rendelkezés felel meg, hogy a személyes költségmentességben részesített felperest képviselő pártfogó ügyvéd munkadíját az állam viseli. Ezt meghaladóan az ítélet tábla az ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a régi Pp. 84.§ (1) bekezdésének a) pontja, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése, 46. § (1) bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján megállapította, hogy a felmerült 120.000,- Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. A régi Pp. 87. § (2) bekezdésére utalással az ítélet tábla azt is megállapította, hogy 1.500.000,- Ft pertárgy érték

alapján a felperes pártfogó ügyvédjének a másodfokú eljárásban felmerült díját a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. Tv. 11/A.§ és 14.§ a./ pontja szerint az állam viseli.

Győr, 2018. szeptember 4.

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Péter sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül: kiadó